אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת רנח

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט"ז טבת תר"ע - יפו
נמען: ועד רחובות

בעניין התימנים ברחובות: אפשר למנות להם נציגים לענייני המושבה, אבל אין לכפות עליהם מנהיגים רוחניים. בדינים, בגיטין ובקידושין יפנו לרבנות ביפו. אין להתיר להם לשאת אישה שנייה בלי אישור מבית הדין. בסכסוך על ספר התורה של חכם אברהם נפסק: שלוש שבתות בחודש בידי חכם אברהם, ואחת בידי הציבור, ואין למכור את כלי הקודש.

עיקרי הדברים

- הנהגת עדת התימנים ברחובות.
- איסור נשיאת אישה שנייה בלי אישור.
- פסק בעניין ספר התורה.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] והוא אינו חלק מלשון האגרת.

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ט"ז טבת תר"עין.

לכבוד הועד הנכבד ברחובות ת"ו, שלו'[4] וברכה.

זה כמה שאחדים מהתימנים מטרידים אותי ע"ד[5] סידור עניניהם [סכסוכים בקהילת העולים מתימן ברחובות] במושבה. וכפי מה שאני רואה, אע"פ[6] שכשר הדבר שיעמיד הועד איזה באי-כח מהם לענין הדברים הנוגעים ליחש המושבה עמהם, מ"מ[7] אין ראוי להעמיד עליהם שלא בטובתם מנהיגים רוחניים, ויותר טוב ונאה להם ולנו, שעניני דיני-תורות ועניני גיטין וקדושין, במקום שיש מקום שאלה, יהיו זקוקים למרכזנו בע"ה[8], כדי שיתנהלו עניניהם ביותר כבוד. ובכלל זה, שלא תנתן להם רשות לשא אשה על אשה, [יהודי תימן לא קיבלו את חרם רבנו גרשום האוסר על ריבוי נשים] כ"א[9] אחרי שיביאו מאתנו כתב ראי'[10], שאין עיכוב בזה מצד הדין ואבקש בזה את כבוד הועד להודיעני פרטם של דברים, ומה הם הסכסוכים היותר חשובים שביניהם, כי מהם קשה לי להציל דבר ברור.

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 שלו' - שלום
5 ע"ד - על דבר
6 אע"פ - אף על פי
7 מ"מ - מכל מקום
8 בע"ה - בעזרת השם
9 כ"א - כי אם
10 ראי' - ראיה

וע"ד[11] הסכסוך של חכם אברהם ע"ד הס"ת[12], [סכסוך על הבעלות על ספר תורה ועל הכיבודים בבית הכנסת] כבר הכרעתי בקיץ העבר, ששלושה שבתות לכל חדש תהי'[13] רשות הכיבודים ביד ח"ר[14] אברהם, ושבת אחת בחודש ביד הציבור בכללו.

איחל לתשובתם הנכבדה.

בכבוד וברכה מקודש,

הק' אברהם יצחק ה"ק

ב"ה

זאת למודעי, ע"ד הטו"ת[15] [על דבר הטענות ותביעות] שהי'[16] בין אחינו התימנים יצ"ו[17] ברחובות ת"ו ע"ד זכות ס"ת[18] ויתר כלי-קודש, גמרתי ביניהם שח"ר[19] אברהם יש לו זכות שלש שבתות בכל חודש בעניני הכיבודים והמצות של הס"ת, וכללות הקהל יצ"ו יש להם שבת אחת בכל חודש, ולפי ערך זה ביתר העניינים של כלי-הקודש שיש לח"ר[20] אברהם תפיסת-יד בהם, ואסור לחר"א[21] הנ"ל[22] וב"כ[23] [ובאי כוחו] למכור שום דבר מהנ"ל[24] ולהוציא מרשות הציבור. וע"ז[25] בעה"ח[26] י"ז טבת תרעי"ן פעה"ק[27] יפו ת"ו.

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

אב"ד[28] דפה עיה"ק[29] הנ"ל והמושבות ת"ו,

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

11 וע"ד - ועל דבר
12 הס"ת - הספר תורה
13 תהי' - תהיה
14 ח"ר - חכם רבי (תואר לרב תימני)
15 הטו"ת - הטענות והתביעות
16 שהי' - שהיה
17 יצ"ו - ישמרה צורה ויחייה
18 ס"ת - ספר תורה
19 שח"ר - שהחכם רבי (ככל הנראה)
20 לח"ר - לחכם רבי
21 לחר"א - לחכם רבי אברהם
22 הנ"ל - הנזכר לעיל
23 וב"כ - ובא כוחם
24 מהנ"ל - מהנזכר לעיל
25 וע"ז - ועל זה
26 בעה"ח - באתי על החתום
27 פעה"ק - פה עיר הקודש
28 אב"ד - אב בית דין
29 עיה"ק - עיר הקודש